

ชื่อโครงการ
หน่วยงาน
ปีงบประมาณ

คนกรุงเทพฯ รักฟัน (เพื่อเข้าสู่วัยสูงอายุฟันดี)
กองทันตสาธารณสุข สำนักอนามัย
พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ โดย ๑ ใน ๑๐ ของประชากรไทย เป็นประชากรที่มีอายุมากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป และคาดว่าจะในราวปี พ.ศ. ๒๕๗๘ จะมีประชากรสูงวัยถึง ๑ ใน ๓ ของประชากรทั้งหมด หรือกลายเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอด จากแนวโน้มการเพิ่มจำนวนของผู้สูงอายุ ย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ฉะนั้นทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง ควรเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการดูแลทันตสุขภาพผู้สูงอายุ

ด้านสภาวะสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุไทย พบปัญหาที่สำคัญใน ๖ ประเด็น ได้แก่ ๑) การสูญเสียฟันและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใส่ฟัน ๒) ฟันผุและรากฟันผุ ๓) โรคปริทันต์ ๔) แผล/มะเร็งช่องปาก ๕) สภาวะน้ำลายแห้ง ๖) ฟันสึก และจากผลการสำรวจสภาวะทันตสุขภาพ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐ พบว่าในกลุ่มอายุ ๖๐-๗๔ ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นโรคฟันผุ ร้อยละ ๙๙.๔ มีค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด ๑๘.๔ ซี่ต่อคน ซึ่งปัญหาด้านสุขภาพช่องปากนั้นส่งผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการสูญเสียฟัน เพราะฉะนั้นเพื่อแก้ปัญหาโรคในช่องปากที่มีความชุกและมีความรุนแรงสูงในกลุ่มผู้สูงอายุ และลดการสูญเสียฟันเพื่อให้ผู้สูงอายุมีฟันแท้ใช้เคี้ยวอาหารได้เพิ่มขึ้น ควรดำเนินงานส่งเสริมทันตสุขภาพอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ในอายุ ๔๐-๕๙ ปี เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ จนถึงวัยสูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป สอดคล้องกับแผนงานทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุประเทศไทย อีกทั้งจากการสอนและฝึกทักษะการดูแลสุขภาพช่องปาก เช่น การฝึกแปรงฟัน ใช้ไหมขัดฟัน แปรงซอกฟัน ให้กับผู้สูงอายุ ที่ผ่านมานั้นพบว่าหากเริ่มต้นสอนและฝึกทักษะในช่วงอายุที่มากขึ้น อายุที่มากขึ้น ประกอบกับความเสื่อมถอยของร่างกาย สายตา มือ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ ที่ต้องการให้มีการดำเนินงานเชิงรุกเพื่อจัดการกับประชากรตั้งแต่ต้นทาง คือ ก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ

แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมือง เป้าหมายที่ ๑.๖.๑ คนกรุงเทพฯ มีสภาวะทางกายและจิต มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี ไม่มีภาวะเจ็บป่วยจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และโรคจากการประกอบอาชีพ เป้าประสงค์ที่ ๑.๖.๑.๑ ส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี มีมาตรการส่งเสริมทันตสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในสถานบริการและชุมชน จัดกิจกรรมตรวจสุขภาพช่องปากและฝึกทักษะการทำความสะอาดช่องปากให้กับผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี (เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ) ที่มารับบริการในคลินิกทันตกรรม ในชมรมผู้สูงอายุ ในชุมชน ให้บริการทันตกรรมป้องกันในรายที่จำเป็น เช่น การทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ในรายที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรครากฟันผุ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานของเครือข่ายแกนนำชมรมผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก เพื่อส่งเสริมให้มีการดูแลสุขภาพช่องปากของตนเอง และนำการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ชุมชนมาส่งเสริมให้เกิดการดูแลด้านทันตสุขภาพ เพื่อลดปัญหาสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุ และทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี กองทันตสาธารณสุขจึงเห็นควรที่จะจัดทำโครงการคนกรุงเทพฯ รักฟัน (เพื่อเข้าสู่วัยสูงอายุฟันดี)

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลสุขภาพช่องปาก
๒. เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี สามารถดูแลสุขภาพช่องปากของตนเองได้อย่างเหมาะสม
๓. เพื่อให้แกนนำชมรมผู้สูงอายุ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปากและการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุต้นแบบ

๓. เป้าหมาย

กิจกรรมที่ ๑ ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี (เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ) ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและฝึกทักษะการทำความสะอาดช่องปาก ๓๐,๐๐๐ คน

กิจกรรมที่ ๒ แกนนำชมรมผู้สูงอายุ เข้าร่วมกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานของเครือข่ายแกนนำชมรมผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก จำนวน ๑๐๐ คน

๔. ลักษณะของโครงการ

- ๑) ประเภทโครงการ เป็นโครงการตามยุทธศาสตร์ต่อเนื่อง
- ๒) ความสอดคล้องหรือเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์/แผน เป็นโครงการสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) แผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานครประจำปี ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมือง อาหารปลอดภัย เป้าหมายที่ ๑.๖.๑ คนกรุงเทพฯ มีสุขภาวะทางกายและจิต มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี ไม่มีภาวะเจ็บป่วยจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และโรคจากการประกอบอาชีพ เป้าประสงค์ที่ ๑.๖.๑.๑ ส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี มาตรการที่ ๔ ส่งเสริมทันตสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในสถานบริการและชุมชน

- ๓) รูปแบบการดำเนินโครงการ เป็นโครงการให้บริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากแก่กลุ่มเป้าหมาย และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานของเครือข่ายแกนนำชมรมผู้สูงอายุ

๕. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๒ - กันยายน ๒๕๖๓

กิจกรรมที่ ๑ ให้บริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากแก่กลุ่มเป้าหมายที่มารับบริการที่ศูนย์บริการสาธารณสุข คลินิกบริการทันตกรรมกทม. ๑ กทม. ๒ โรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ ชมรมผู้สูงอายุและในชุมชน ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ - กรกฎาคม ๒๕๖๓

กิจกรรมที่ ๒ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานของเครือข่ายแกนนำชมรมผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก จำนวน ๑ รุ่น ระยะเวลา ๑ วัน ณ สถานที่เอกชนในกรุงเทพมหานคร ในเดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๓

	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑.จัดทำโครงการ ขออนุมัติ โครงการ												
๒. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานและ ดำเนินการ												
๓. ขออนุมัติเงินงวด												
๔. ประชุมคณะกรรมการ เตรียมการ ประสานงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการ												
๕. จัดเตรียมหาสื่อ อุปกรณ์ แบบ บันทึก และสิ่งสนับสนุน												
๖. สนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ แบบ บันทึกและสิ่งสนับสนุน												
๗. ดำเนินกิจกรรมที่ ๑ ให้บริการส่งเสริมป้องกันโรคใน ช่องปากแก่กลุ่มเป้าหมาย - ให้ทันตสุขศึกษาและฝึกทักษะ การใช้อุปกรณ์การทำความ สะอาดช่องปาก - ตรวจสอบสุขภาพช่องปากและให้ คำแนะนำ - ป้องกันโรคในช่องปาก โดยการ ทาฟลูออไรด์วานิชในรายที่เสี่ยง ต่อการเกิดรากฟันผุ												
๘.ดำเนินกิจกรรมที่ ๒ เวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงาน ของเครือข่ายแกนนำชมรม ผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ช่องปาก จำนวน ๑ รุ่น ระยะเวลา ๑ วัน												
๙. ติดตามการดำเนินกิจกรรม พร้อมประเมินผลและสรุป โครงการ												

๗. งบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๓ สำนักอนามัย งานทันตสาธารณสุข หมวดรายจ่าย
อื่น รายการค่าใช้จ่ายโครงการคนกรุงเทพฯ รักฟัน (เพื่อเข้าสู่วัยสูงอายุฟันดี) ๑,๐๐๐,๐๐๐.-บาท (หนึ่ง
ล้านบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	รายการค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน (บาท)	กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ ๑ ให้บริการส่งเสริม ป้องกันโรคในช่องปากแก่ กลุ่มเป้าหมายที่มีมารับบริการที่ ศูนย์บริการสาธารณสุข คลินิก บริการทันตกรรมกทม. ๑ กทม. ๒ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ ชมรมผู้สูงอายุและในชุมชน	ค่าวัสดุฟลูออไรด์วานิช (๒๘๐หลอด)	๑๙๖,๐๐๐.-	ระเบียบ กรุงเทพมหานครว่า ด้วยการเบิกจ่าย ค่าใช้จ่ายในการจัด งานหรือกิจกรรม ของหน่วยงานใน สังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๕๔
	ค่าจ้างทำสี(๓๐,๐๐๐ แผ่น)	๖๐,๐๐๐.-	
	ค่าจ้างทำชุดนิทรรศการ	๓๓,๔๐๐.-	
	ค่าแปรงชอกฟัน (๓๐,๐๐๐ ชุด)	๔๕๐,๐๐๐.-	
	ค่าไหมขัดฟัน (๕,๕๐๐ชุด)	๑๖๕,๐๐๐.-	
กิจกรรมที่ ๒ เวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้การดำเนินงานของเครือข่าย แกนนำชมรมผู้สูงอายุ ด้านการ ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก จำนวน ๑ รุ่น ระยะเวลา ๑ วัน ณ สถานที่ เอกชนในกรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๐๐ คน เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน จำนวน ๑๕ คน วิทยากร ๖ คน	ค่าสมนาคุณวิทยากร -บรรยาย (ภาคเอกชน ๒ คน x ๑,๒๐๐ บาท x ๑ ชั่วโมง เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท) -อภิปราย (ภาคเอกชน ๔ คน x ๑,๒๐๐ บาท x ๔ ชั่วโมง เป็นเงิน ๑๙,๒๐๐ บาท)	๒๑,๖๐๐.-	ระเบียบกรุงเทพ มหานครว่าด้วย ค่าใช้จ่ายในการ ฝึกอบรม พ.ศ. ๒๕๕๑
	ค่าอาหารจัดไม่ครบทุกมื้อ (๑๑๕คน x ๖๐๐ บาท)	๖๙,๐๐๐.-	
	ค่าวัสดุ เครื่องเขียน อุปกรณ์	๕,๐๐๐.-	

๘. ความเสี่ยงของโครงการและแนวทางการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			แนวทาง การบริหารความเสี่ยง
	โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับของความเสี่ยง	
การจัดหาอุปกรณ์การทำความสะอาดช่องปากเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมล่าช้า	๑	๒	น้อย	๑. เร่งรัดกระบวนการขออนุมัติเงินงวด ๒. เร่งรัดกระบวนการจัดซื้อและการจัดส่งให้เป็นไปตามแผน

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี เห็นความสำคัญของการมีสุขภาพช่องปากที่ดี มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก สามารถดูแลสุขภาพช่องปากตนเองได้อย่างเหมาะสม

๒. ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพช่องปากลดลง มีฟันใช้งานได้อย่างเหมาะสม

๓. แก่นนำชมรมผู้สูงอายุนำความรู้ที่ได้จากกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาจัดกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในชมรมผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. ชมรมผู้สูงอายุมีการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากอย่างต่อเนื่อง

๑๐. การติดตามประเมินผล

๑๐.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ประเภทตัวชี้วัด	วิธีการคำนวณ/เครื่องมือในการใช้วัด	ระยะเวลา
ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและฝึกทักษะการทำความสะอาดช่องปาก	๓๐,๐๐๐ คน	ผลผลิต	จำนวนผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและฝึกทักษะการทำความสะอาดช่องปาก	ต.ค. ๖๒-ก.ย. ๖๓

๑๐.๒ การติดตามความก้าวหน้า ติดตามความก้าวหน้าจากรายงานทุกเดือน

๑๐.๓ การประเมินผลโครงการ

กิจกรรมที่ ๑

-จำนวนผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและฝึกทักษะการทำความสะอาดช่องปาก ตามเป้าหมาย

-ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี ที่ได้รับการฝึกทักษะการทำความสะอาดช่องปาก มีทักษะในการทำความสะอาดช่องปากที่ถูกต้อง

กิจกรรมที่ ๒

-ประเมินจากจำนวนเครือข่ายแกนนำชมรมผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก ที่เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวลิลา อธิกุล)

ผู้อำนวยการกองทันตสาธารณสุข
สำนักอนามัย

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายชินทร์ ศิรินาค)

ผู้อำนวยการสำนักอนามัย

แผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2563
 หมวดรายจ่ายอื่น โครงการคนกรุงเทพฯ รักฟัน (เพื่อเข้าสู่ผู้สูงวัยฟันดี)
 วงเงินงบประมาณ 1,000,000.-บาท
 งาน ทันตสาธารณสุข

ที่	รายละเอียดค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	หมายเหตุ
1	กิจกรรม คนกรุงเทพฯ รักฟัน (เพื่อเข้าสู่ผู้สูงวัยฟันดี) กิจกรรมที่ 1 ให้บริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากแก่ผู้สูงอายุที่มารับบริการที่ศูนย์บริการสาธารณสุข ที่คลินิกบริการทันตกรรม กทม. 1 และ 2 โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ ชมรมผู้สูงอายุและในชุมชน														
	-ค่าวัสดุฟลูออไรด์วานิช (280 หลอด)	196,000.-บาท													
	-ค่าจ้างทำสื่อ (30,000 แผ่น)	60,000.-บาท													
	-ค่าจ้างทำชุดนิทรรศการ	33,400.-บาท													
	-ค่าแปรงชอกฟัน (30,000 ชุด)	450,000.-บาท													
	-ค่าไหมขัดฟัน (5,500 ชุด)	165,000 บาท													
2	กิจกรรมที่ 2 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานของเครือข่ายแกนนำชมรมผู้สูงอายุ ด้านการ ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก จำนวน 1 รุ่น ระยะเวลา 1 วัน ณ สถานที่เอกชนในกรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 100 คน เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน จำนวน 15 คน														
	- ค่าสมนาคุณวิทยากร	21,600.-บาท													
	- บรรยาย (ภาคเอกชน 1,200 บาทx1 ชม.x2 คน)														
	- อภิปราย (ภาคเอกชน 1,200บาทx4 ชม.x4 คน)														
	- ค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (600 บาทx 115คน)	69,000.-บาท													
	- ค่าวัสดุ เครื่องเขียน อุปกรณ์	5,000.-บาท													
	หน่วย:บาท														
	รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	1,000,000.-บาท													

รับรองข้อมูลถูกต้อง
 หัวหน้าหน่วยงาน/ผู้ได้รับมอบอำนาจ.....
 (นายชวนนท์ ศิริรักษ์)
 ผู้อำนวยการสำนักอนามัย
 ผู้รับรอง